

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hirdető irodák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSEK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Mit lát meg az új lévai?

— Levél a szerkesztőhöz —

Igentisztelt Szerkesztő Ur!

Gondolom, hogy néhány embert talán érdekelné fog — mi tünik fel legelőször itt, Léván az olyan idegenből ide sodródott embernek, mint jómagam is, elhatároztam tehát, hogy megírom.

1.

Feltűnik legelőször is a vonat la-susága. Utaztam én kérem vagy 40 esztendeje már erre felé — de úgy emlékezem — hogy akkor is gyorsabban forogtak már a kerekek, pedig akkor még az a nőta járta, hogy „... Elől megy a masinista, a kupében, a kupében kis Mariska...”, ma pedig már az Ady dalok sem elég modernek. Hiába fénylik, cseng ott lent Budapest minden szépsége — s hív magához — az ember gyógyódása bizony nagyon megtögyarkozik ha arra a sok óráig tartó gyötrelmes utazásra gondol, ami odaig — s főképp onnan vissza reá vár. Ezen változtatni kellene, de gyorsan — minden lévai érdekeben.

És itt ez a szürke csunya állomásépület — ami az ideérkezőt fogadja. Eszembe jutnak a balatonmenti állomások, hogy mosolyognak az emberre. Pedig ott nincs is erre olyan nagy szükség — hiszen ott a víz, a tó egy soha többé el nem felejthető, gyönyörű, csillogó, nagy mosolygás.

2.

Azután ez a busuló postaépület. Pénzt akartam feladni az egyetlen ablaknál, ahol felveszik, de már álltak ott vagy huszan. Tintát kerestem, hogy valamit megírjak, de egy tüdővész üres tintatartót találtam mindössze. Hol a tinta kerdeztem? Semmi válasz. Haza kellett menni az utalványt megírni.

Szerkesztő Ur kérem szörnyű ez, hogy a csehek még ezt a tintát is elvitték. Már most mi lesz kérem, míg a diplomáciai tárgyalások lezajlanak, a tinta visszaszállítása tárgyában. És még valamit, nem illik ez a postahivatal a 13.000 lakosú Léva városához. Új szellős, vidám postahivatal kell ide, ahol a közönség szívesen ácsorog s amiben a postatisztviselők türelemmel, kedvvel végzik nehéz szürke munkájukat.

A MAGYAR TESTVÉRISÉG ÜNNEPE LÉVÁN

A magyar testvériségnek gyönyörűsége ünnepsége volt a Lévai Keresztény Munkás Egyesület zászlószentelése. Kartal község Léva város felszabadulásának emlékére értékes, remek kivitelű zászlót ajándékozott a Lévai Keresztény Munkás Egyesületnek. A szépséges zászló elkészítésén hónapokon keresztül dolgoztak a szorgalmas kartali női kezek s most, hogy elkészült, egy küldöttség hozta el Lévára. Ez alkalomból a Lévai Keresztény Munkás Egyesület f. hó 2-án zászlószentelési ünnepséget rendezett. A zászlóanyának Horatsik Pálné urnót kérték fel. A zászlót Mischák István plébános szentelte fel, mely alkalomból tartalmas, mélyenszántó beszédet mondott a zászló jelentőségéről.

A templomi zászlószentelés után az egyesület székházában diszkógyűlést rendeztek. A diszkógyűlést Csefalvy József káplán, az egyesület elnöke nyitotta meg s meleg szeretettel köszöntötte Kartal község kiküldötteit, akik az anyaországból 150 km-es utat tettek meg autóbusszal azért, hogy a lévaiaknak egy felejthetetlen emlékü kedves napot szerezzenek. Kedves, megható, lélekemelő a sze-

retetek s a testvériségnek ezen megnyilvánulása. A lévaiak mindnyájan jól tudják, hogy az egységben, az összetartásban van az erő s a széthúzás és megemérett pedig csak a végromlást és elmulaszt hozhatják. Az erős hitből és szeretetből nőttek ki a nagy emberek, Szent-Istvánok, Hunyadiak, Rákócziak, a gyűlöletből pedig a mohácsi-vészek borzalmai. Husz évi elnyomás után újra egyesülve, egymást szeretve, megbecsülve, kez a kézben, dolgozzunk közösen édes hazánk szebb jövőjéért.

Az elhangzott szép elnöki megnyitó után Keményfy Elemér, Kartal község nagybancsúlt és közszeretnek Örvendő főjegyzője válaszolt, aki többek között ezeket mondotta:

„Mi eljöttünk olyan helyről, melyről talán sokan nem is tudták, hogy a világon van. A Miskolc és Pest közötti vonalon van Kartal, — népes, magyar munkásközség. A jó Isten megáldotta őket sok jó tulajdonsággal, de különösen megáldotta gyermekekkel. Náluk nincsen egyke-rendszer, a 400 házas számláló községben 2000 gyereket nevelnek hazatisz szellemben. A kartali lelkekben is hatalmasan lángolt a felszabadulás tüze. Ebben a szent hevületben határoztuk el, hogy a felszabadulás emlékére valamely magyar kulturegyletnek zászlót aján-

3.

A mozi! — Bizony itt nagyon gyengécske filmeket adnak. Miért — bizonyosan azért, mert ezek a legolcsóbbak s az üzlet — hiába csak üzlet. Pedig nem egészen van így. Léva a határon fekszik s a lakosság nemcsak bizonyos gazdasági átalakuláson ment át, de átment egy lelki átalakulásra is, azaz most megy át rajta. Ebben segíteni kell, melléje kell állni és kulturát kell adni, emberi kulturát és magyar kulturát. Itt kevés eszköz van ennek megvalósítására, de a mozi alkalmas erre. Olvass filmeket kell bemutatni, amik melegeitnek, simogatnak, hitet, akaratot ébresztenek. Ne az ócska és ostoba pesti kültermi humor, hanem az emberi méltóság, az emberi szív játsza a főszerepet, amire feltigyelne a fiatal-ság is s bátrabb kézzel fogná meg másnap a munka szerszámát s érezné, hogy valami megcsillant benne, valami tavaszi napfény.

Az ilyen határszéli végvárban fontos az, — hogy mindég égjen egy parányi tűzláng — ami világítson s aminél mindég meglehet gyujtani újra és újra az élet kedves mécsesét.

Szerkesztő Ur kérem — itt a mozinak is át kell venni azt a szerepet, amit a szükség szinte rákényszerít — a kultúra és a magyar kultúra hirdetőjének kell lenni.

4.

Van itt egy várrom is — aránylag nagyon jó állapotban.

Az egyik nap arra jártam, egy 12—13 éves fiú megszólított.

— Bácsi kérem szeretném én is megnézni a várat. — Meglepődtem. — Hát mért nem nézed meg? — Mert mikor odaértem a gyerekek felülről kövekkel dobáltak és mindég dobálnak ha jövök, mivel hogy zsidó vagyok. Jött velem. A várfalakon vagy 20—25 gyerek állt, járt s máshíjan egymást dobálták. Felszedték, kikapartak a köveket egy emberfej nagyságu felénk is esett, rájuk is szóltam.

Kérem Szerkesztő Ur. Olyan szép egy ilyen régi vár — s oly sok mindenről mesél. Olyan kevés van belőle a csonka országunkban s igen nagy kár hozzányulni, megbolygatni. Még a cseh demokrácián nevelkedett fiatalságnak is csak megvárhatóva lenne szabad közeledni hozzá — és még kellene magyarázni nekik már most mindjárt — mit jelent a magyar multnak egy ilyen szépségesen néma — mégis annyi mindenről beszélő siremléke.

Az a kő ott van a legjobb helyen, ahol pihen. Csunya dolog azt kiszedni onnan, még akkor is, ha történetesen egy zsidó gyereket akarnak vele hátbabombázní.

Bocsánatot kérek igentisztelt Szerkesztő Ur ezen irásomért, de mindez kikívánczolt belőlem s leközléséért hálás vagyok.

Egy ma már lévai polgár, ki megmondja azt, amit gondol.

Léva a cseh megszállás alatt

VI.

„Jövő magyarját minden ág ne huzza
Remlátás reje ne háljon vele.
Csodára keljen áldott magyar buza ;
Aki vetette, az arassa le.“

GYÖNI.

A csehek május vége felé nyugtalankodni kezdenek. Meglátszott ideges intézkedéseikben, hogy nem érzik teljesen biztosan magukat Léván. Szigorú statáriumot rendelnek els megiltják, hogy este 9 óra után valaki tartózkodjék az utcákon. A hazájukért aggódó magyarok lelkeiben ellenben a remények újult erővel keltek életre.

Ipolysági hírek terjednek szerte-szét a városban. A magyar lakosságot hihetetlen izgalmom és türelmetlenség fogta el. Megérzte mindenki, hogy valami forr a levegőben. 1919. május 30-án, pénteken a város hangulata szinte izolt volt. A csehek ide-oda szaladgáltak. Délután a kaszárnyából a tót katonák elszéledtek s egy titkos sejtélemmel minden magyar a lelke mélyén várta a magyar katonaság támadását.

A négy hónapos cseh invázió alatt guzsa kötétt, erőszakkal elémított város újra élni kezdett.

Száról-szájra járt az örömhír, Léva fiatal-sága, amely ott szolgált Pálmai Ernő hírneves csapatában, már hazafelé tart diadalmasan. Léva hangtalan sóhaját, boldogtalanságának összes keservét, könnyekkel megszentelt vágyait, keserves rabsága panaszaival meghallották már az Ipoly túloldalán is és megindultak a magyar csapatok, hogy ismét szabadabb tegyék ezt a magára hagyott árva földet.

A csehek, ahogy jöttek a magyar csapatok ipolyi előnyomulásainak hírei, mindjobban kétségbe estek. Nem tudták mit cselekedjenek. A cseh katonái és polgári hatóságok elvesztették a fejüket. Egyesek már a magyar katonára említesére összeszedték batyuikat és elmenekültek. Az első között szaladt ki ész nélkül a forrongó városból Ravasz Viktor, a csehszlovák kormánybiztos. Rekvirált fogaton még péntek reggel elmenekült. Rövidesen utána szaladt a csehszlovák vezetők nagy része is.

A város magyar lakosságának öröme, boldogsága egyre emelkedett. A csehszlovákok, hogy kedvét szegjék a magyar népek, hajtóvadászatot rendeznek egyes magyar vezető-férfire és katonatisztra. Sokat közülük összefogdostak és a városháza nagyteremben internálták őket.

A magyar közönség öröme és bátorsága nem ismert már határt. Nagy tömegekben verődik össze a nép a Kossuth Lajos térer és nyíltan hangoztatják: Ki a városból az árulókkal, ki a csehekkel. A csehszlovákok tehetetlenül állanak szemben a tömeggel. Néhány felfegyverzett cseh vasutas és övenhatvan cseh katona a tér szélén néhány lövést ad le a tömeg felé, hogy azokat szétzavarja. A hatás ellenkezőt váltott ki. A hatalmas tömeg felmorajlik és a megrettent csehek jobbnak látták, hogy ha elszaladnak a

jogos népharag elől. „Gyerünk, szabadítsuk ki az elfogott tuszokat.“ Hangzott itt is, ott is a kívánság. És megindult a tömeg a városháza felé, ahol elzárva voltak a lévai magyar tuszok.

A tömeg nagy örömjungója között jelennek meg a városháza erkélyén a kiszabadított tuszaink. A lefogottak egyike Bírtha József ref. lelkész lelkesítő beszédet intéz a tömeghez és kitzíti a magyar nemzeti színű lobogót.

Nagy volt az öröm, nagy volt a boldogság. Az emberek egymás nyakába borulva énekeltek a magyar imádságot.

Sajnos, azonban csak rövid ideig tartott a felszabadulás érzése, mert péntek délután öt óra felé a csehek ismét visszazárlingózní kezdtek a városba. A házak tövén megbujva, összehúzódva mindgyakrabban lehetett látni egy visszatért cseh menekült. Nemsokára Ravasz Viktor és társai is visszaérkeztek és cseh sorkatonasággal körülvé a városházára siettek. A tömeg lassan szétoszlott a fegyveres cseh katonaság fellépésére, de a cseh hatóság a kiszabadított tuszokat újból elfogant nem merté. Söt szombaton reggel a szigorított statáriumot is megkönyítették és megengedték, hogy a lakosság este 10 óráig is tartózkodhatik az utcákon.

Szombaton ugy látszott, hogy a csehek biztonságban érezték magukat. Azonban a lévai nép már tudta az ipolysági eseményeket. Csataról érkezők is megerősítették Pálmai Ernő vitéz csapatának hidvégi áttörését s így minden jel arra mutatott, hogy nagy események vannak készülöben. Vasárnap délelőtt már minden magyar tudta, érezte, hogy a vára-vánt felszabadítás órája rohamosan közeledik. Csak és Kereskény környékén már magyar járőrök jártak. A csehek is azonban megsejthettek valamit, mert szombaton déltől ismét összepakolták cökmökjaikat és egyenként tünéztek el a városból.

Vasárnap délelőtt szinte már kibírhataltan volt a feszültség. Az emberekkel nem lehetett bírni. A cseh hatóság délután 4 órakor kidobollotta, hogy minden ember haza menjen. Az utcákon senki se tartózkodjék. A cseh hadsereg megkezdte a város kiürítését. A menekülő katonaság fejét vesztve lövöldözni kezdett a házak előtt álló, vagy udvaron tartózkodó békes emberekre. Két halalos áldozata is volt a lövöldözésnek. Róth Hugó 20 éves egyetemli hallgató, amit hazafelé siettet orozva hátulról lötték le a cseh katonák és Krekovits József 74 éves aggastyánt a saját udvarán lötték agyon.

A gyáva lövöldözéssel a csehek megfélemlíteni akarták az embereket. De akkor már Siklós felől megszólltak a magyar ágyúk. Az állomás épületét lötték.

Szakadatlanul dörgött az ágyúk és roptogtak a fegyverek és Léva magyarsága leborulva adott hálát a jószágos Istennek, hogy ez a vára-vánt szívét-lelkét gyönyörködtető, a testvérek magyar üzenetét meghallhatta.

dékozunk. Boldognak érezzük magunkat, hogy Léva vára jöttünk, ebbe a bátor, ősi kuruc városba. Itt látjuk ezt a hatalmas élniakarási erőt, amely a magyarságot meszedzette, eggyé kovácsolta a nádfeleles kunyhóban született szegényt s a palotában született mágnást. Ez bátorított fel minket arra, hogy Léva keressük fel, de ne álljunk meg itt, mert a papírhátakon túl is vannak meg testvéreink, akik várnak reánk. A zászlonkon a magyar szent korona azt jelenti, hogy mi töredékek nem elegszünk meg, mert Szent István országga teljes egészében kell, hogy a miénk legyen.“

Ezután a nagyhatású beszéd után dr. Kereskény János, h. polgármester tartotta meg ünnepi beszédét:

„Hálatelt szívvel jöttünk ma itt össze, a magyar kultúra e szerény hájlekében, hogy megünnepejlük a régén várt testvérít találkozt és ünnepejlük városunk felszabadulását a cseh járom alól.

Husz évvel ezelött mérhetetlen szomorúság és gyász szakadt a szabadságot feltört öz lévai magyarokra. A népek örendelkezési jogának és a Wilsoni elveinek lepele alatt a tudatosán és a cseh mafia által félvezetett győztesek ezt az izgívérig magyar várost indokolatlanul odaítelték koncnak, jntalmul az áruláset a cseheknek, akik azután az erőszak fegyverével husz keserves rab éven keresztül elnyomni törekedtek az ébredő magyar szellemet és azon igyekeztek, hogy csehszlovákká átfessék ezt a lelkes magyar népet.

Husz évvel ezelött mi lévaiak, bár magunkra voltunk hagyatva és az iszonyú véradózástól kimerültünk, nem adtuk fel önkent ezt a várost. Nem nyugodtunk bele, hogy sorsunkról nélkülünk itelték. Hős fiaink harcba szálltak és a csehekett messzire kergettek el Léva falai alól. Bár akkor a győztes harcokból visszarendelték fiainkat és a várost is kénytelenek voltak átadni; de most látjuk, hogy a hős fiaink önfeláldozása nem volt hiábavaló.

A nagy véradózatok követelő világháború után a sok fényes kincsünköl nem maradt más, mint pár ócska veres homli és a magyar élszantságból zsidibád akarat. — Kérdem: a magára hagyatva lehet-e eredményesen ennek a városnak anyyi sok felfegyverzett ellenséggel szemben ellenszegülni? Husz évvel ezelött, amikor hős fiaink kivonultak a városból — úgy éreztük, hogy csillagunk lehült, de a borús jövendőtl csak a gyűvák feltek. Mi hittük, lesz még virradatja a sok, és éjjeleink s lesz még egyszer nekünk ünnepeink is.

Csak el nem csüggeni, csak el nem vesztieni a feltámadás híret! Ez volt husz éven keresztül a jelszavunk. Bevalljuk, hányzoru hittük, hogy végünk és ugy álltunk itt, az eltiport magyar végeken mint bus gyertyaszál, éreztük világítunk és fogynak, de azért csak egünk, hadd lássuk: nemzetünk lelke merre száll?

Elvették fegyverünket az ellenségek. De a nyelvünk, az édes, drága magyar szót nem vehették el tőlünk. Ebben az egyesületben husz éven keresztül bátran lelkesített a magyar lélek hatalmas teremtő és megtartó kultúrerje. Ezt a bástyát a csehek sem fegyverrel, sem ígérgetéssel bevenni sohasem tudták. Itt husz éven keresztül új rugykeket szemeztünk a régi erős fába és itt, e falak között a reményes virága kinyílt, kihajtott. Itt, a magyar szó szerény szinpadán, magyar előadásokon mindig feltört a remény, hogy ismét egyszer szabadok leszünk. Itt mindig úgy éreztük, hogy ha sebtől is a magyarság lelke, de a szabadság igaz útján jár és egyszer csak valóban felszáll a magasba.

Testvérek, köszönjük nektek a lobogót, amit nekünk hoztatok. És ti pedig, lelkes fiataljaink, tartásot mindig büszkén magásra. Tíetek a munka, amelyen a jövő épül s ti vagytok ti a strázsák a vészes végeken. E zászló legyen biztató reményetek. Ha hűek maradtok hozzá, az Isten soha sem fog elhagyni titeket.

A portánknak nagy a kára.
De azért fel a munkára!
Sok még ki a mozgáshatór;
Nyíljék ki a részabokor,
Régi, erős alapokon
Jöjjön most az új tető!“

A mélyen járó ünnepi beszéd után Nikoliv Vilmos ig. tanító olvasta el a következő tartalmas tanulmányát a magyar felszabadulásról:

„Kedves magyar Testvéreim!

Két évtized keserves megpróbáltatása után a magyar hajntáhasadás égi fénye önti el sokat. nagyon sokat szenvedett conkszoarzonban. A bizó, reménykedő magyar családok otthonaiban a rádió hullámán mostanában sokszor csendül fel szent imádságunk, szállnak ég felé a Hílmusz hangjai. A csillagos eget ostromolja a husz esztendő keserűben fogant nemzeti eskü: Rabok tovább nem leszünk, — nem, nem, soha! Szemünk könnyes lesz, imára kulcsolódik kezünk, hogy mélyeségs háfát adjunk a Mindenhatónak, amiert megtartotta magyarnak ezer esztendő magyar Felvidéket. Hálas szeretetünk öleli azokat a testvéreinket, akiknek minden vesztélyel, durva elnyomással dacoló elszánt akaratá csodát tudott művelni.

Legyen ezekben az ünnepeis órákban minden gondolatunk azoké a magyar édesanyjánk, édesapáké és tanítóké, akik egymással szent egyseégt forrva megmentették számunkra a magyar jövőt és megtartották magyarnak a Felvidék ifjúságát. A szülői ház és iskola a nemzetveselesnek olyan hőskötelményét írta meg, amelynek gyönyörűségét csak érezní, átlni lehet, de kifejezésére, leírására gyenge a szó, a toll minden erje. Emelt fővel, nyíltan, minden érdekelte tényező támogatással élvezve végezní az ifjúság nevelését és oktatását lehet nehez,

de semmiesetre sem vesztélyeket magába rejtő feladat. De hogy végezhették ezt az áldásos munkát végre keblünkre ölelt felvidéki tanítóstestvéreink s velük együtt a magyar otthonok tüzeirei?

Rejtetten, titokban nevelni, abban a tudatban hinni el az ifjú lelkekben az éltető gondolatot, gyökereztetni meg a magyarság szeretetét, hogy minden pillanatban lecsaphat a hatalom sújtó keze, csapása nyomán pedig megemissülnék az elemi élettelhetőségek, semmivé válik az ige hirdetésének szabadsága mellett még a fizikai szabadság is, — ehhez hűség, elszánt bátorság, a szenvedések poklában megtisztult hazafiság kell. Akik ezt a munkát elvégezték, azok valódi magyar hősök, a nemzet apostolai. A magyar Felvidék megtartása mellett ezt a példaadást köszönjük nektek most, hazatért magyar szülő, magyar nemzetnevelők. Példátok megszászorozza akaratunk erejét, megacélozza elszántságunkat és azt az elhatározást, hogy veletek együtt, a ti kipróbált segítségetekkel új, boldog és hatalmas magyarságot akarunk építeni.

Olyan országot, amelyben nincs különbség testvér és testvér között, nem fenyeget az óstráni szétbuzás átká, — olyan országot, ahol a pillanatnyi felbuzulás hősi gesztusa a hétköznapi apostoli munkájává magasztosul minden erő, minden

akarat eggyedű, egy boldog ország építésének lázas munkájában. Erre anitson a Felvidék csodája, ehhez segítsen mindannyiunkat újból a magyarok felé fordult Mindenható kegyelme. Szent István király halálának 900 éves jubileuma meghozta számunkra a Felvidék csodáját. A husz éves rabságból megszabadult magyar testvéreink első kérése az volt: „Magyar nemzeti zászlót adjatok!“ A minden magyar e szent jelvényét rab magyar véreink a 20 éves rabságban szemmel nem láthatták, kézbe nem foghatták, csak a közös magyar múlt emlékeiktől utána vágyó szívükben mint feltve örözt, szent ereklyét éjrejte hordozták.

Szent kötelességünk, hogy meghajolva ezen magyar hűséggel telített magasztos várakozás előtt, hazatért magyar testvéreink első kérését teljesítsük. Kartal községe is bekapcsolódott ebbe a mozgalomba és a Lévai Keresztény Munkás Egyesülettel ezzel a szép zászlóval ajándékozta meg. Ez a zászló itt jelvény, arra hivató, hogy neveljen, tanítson; lássuk, mi is mi a tulajdonképeni jelentősége? Ez egy egyesületi zászló, melynek színe fehér. Ilyen legyen a lelke, becületle mindenkiné, aki egyháza, községe, hazája sorának irányításában — ha bármilyen kis mértékben is — részt vesz. — Magyar Testvér! Amikor e zászlóra

tekintesz, tedd a kezéd szivedre és kérdezd meg az ott benn lakó hatalmas és igazmondó bírótól, felkeltimeredtetől, ilyen-e a te lelked? Ilyen fehér-e, ilyen mocsoktalan-e, ilyen ártatlan-e? Jelentsz-e a szin a jelen családi és közéletben a ragyogó tisztaságot.

A zászlón arasznyi széles nemzeti színű szalag lobog. Az első szin a piros, a vér, a szenvedés színe. Ez a szin jelenti azt a témédre vérméniységet, melzet nemzetünk fiait e föld érdekeiben, annak megtartásáért immár több mint ezer év óta kiöntötták. Második szin a fehér, a tisztaság, becsületesség és ártatlanság színe. Ez a szin azt jelenti, hogy aki a magyar nemzeti közösségnek méltó tagja kíván lenni, annak lelke olyan tiszta, ragyogó fehér legyen, mint ezen szalag középső színe. A harmadik szin a zöld, a hitnek, a reményességnek a színe. Legyen ez a reményteljes jövő.

Végül jöjj a zászló, most hozzád szólók! Gyertyaszentelő napján elhozunk Levára! Lobogj te itt napfényben, viharban, derűben, homályban, fényben és ködben, esőben és zivatarban.

Lobogdát bele az itt elhangzott eszméket minden lévai magyar testvérünk lelkébe, akkor teljesítetted a reád bízott kötelességet. Egy kedves, lelkes és dacos felvidéki magyar városba hoztunk, amelyre komor aggodalommal vigyáz a nyolcvanokos vár egyetlen fényes fája. A tatárjárás idején emelték a Garam-menti ut és a bányavárosok védelmére; míg kemény és főlényes volt az erősség, nyugodtan dolgozhattak Selmec- és Belsőbánya, Új-bánya, Kőrömbánya, Besztercebánya és Breznóbánya. Léva vértett az aranyért, az ércért, a béért és a munkáért.

Kiskirályok és rablólovagok nem tudtak otthont találni falai között, a határmásoktól mindig elbuktak a vár dacán és a királyok erején. Csak az igaz nyagokat uralta híven és készségesen, mégis legjobb gazdája, Vak Bottyán János, fellobbantott puskaporos tornyát Bercsényi trencséri csatavesztés után, nehogy császári kézre kerüljön. Azóta omlatag a kuruc vár, a megmaradt fal mögött és a domb alján felépült serény és igyekvő város továbbra is kitartóan óvta és takarta a jó magyar ügy harcsoait és a nemzeti vágyakat.

A második, sikertelenül végződött, de mégsem haszon nélkül elmult vörmeleg ellenállás legelőkeltebb harcosa Barsmegeye volt. Bors vezér hajgani földje alkalmazta először a passzív rezisztenciát a királyi biztos jövetelére lemondott az egész tisztákar és így nem akadt senki, aki engedelmessékedhetett volna.

A honvéd-toborzás megindulása napján nyomban százzennyolc önkéntes jelentkezett és később, a nagysallói csatában négyházzaharmintöt lévai honvéd verekedett Görgey vezérlete alatt. A szabadságharc lejárása után meg is kapta jutalmát Becstől: a megyei törvényeseket Besztercebányára helyezték, az osztályi járást Nyitrakoz csatolták és hiába küzdött hetven esztendőn át azért, hogy Bars székhelye legyen.

„Bach huszáriai”, az átvenülő orosz katonák, a bniseivistók, Csestello tiszornok csapatai, az antraha hivatók, beszuránó csek legionisták, a huszeves idegen uralom, amely még rendezett tanácsú városi rangjától is megfosztotta Lévat, egyik sem birt el a várossal, Barsmegeye első polgárai értetlenek mazadtak a hatalom minden nyomásától és magyarok Benes csek köztársaságában is.

Ezért várta a város a felszabadulás lázától szinte alettán a bevonuló honvédcsoapatokat. Léva elfuladtán az örömtől, tört szavakkal ünnepeit, csak a vár állt nyugodtan, a megmaradt fal ismerte és tudta a történelmet.

Magyar Testvéreim!

A Lévai Keresztény Munkás Egyesület zászlójával, a magyar nemzeti érzés és szent jelvényével fogjon először kezét Kartal község polgársága a husz éves rabtságól hazatérő lévai magyar munkás-testvéreinkkel. Hiszem, hogy ez a középfős nem csak megvédi ezereves Nagy-Magyarország és szent szíbművét, hanem védő szárnyai alá hívja s ha kell, ősi magyar akarattal védő szárnyai alá hozza a többi rab magyar testvéreinket is. Azon leszünk, hogy a Tátrának, Fátrának és Hargitának minél előbb tetéjére kerülhessenek zászlótetevéreid és onnan hirdessék — ne a gyászt, hanem azt, hogy Magyarország nem volt, hanem lett!”

Bucsek Gyula, az egyesület titkára emelkedett ezután szólasra. Beszédében kifejtette, hogy az elmúlt 20 év alatt minden elnyomás ellenére, az egyesület nagy kulturális munkát végzett. Mindnyájan tudtuk s éreztük, hogy jönni fog, mert jönni kell egy jobb kornak. A magyar igazságnak mindenek felett győznie kell. Igéri a kulturszakosztály nevében, hogy ezután is fokozott erővel fognak dolgozni a magyar kultúra érdekében.

Végül Csefalvy József elnök a kartali testvérek szeretetének viszonzásául átnyújtotta az Egyesület ajándékát, egy aragoni kőbe helyezett, ezüst lemezbe véstet emlékköveket. Ez az irat hosszú évszázadokon keresztül fogja hirdetni a lévaiak szikla-szilárd igaz szeretetét a kartaliki iránt. Keményfi Elemér főjegyző ur meghatóva vette át a kedves ajándékot s kijelentette, hogy a gránitkő keménysége még a késői unokáknak is hirdetni fogja a magyar törhetetlenséget.

Ezután az ünnepélyes zászlószög beverések

A lévai keresztény magyar ifjuság ünnepe

A napokban egy olyan ünnepély folyt le Léván, amely felett a régi időkben nagyon könnyen esikloítottunk volna. Ma azonban figyelemesebben nézünk azoknak a működéséért, akik lelket és hangot adtak annak, hogy itt a magyar életet elnyomni nem lehet és ennek a magyar léleknek életben tartásáért dolgoztak és fáradoztak is.

Tíz esztendő jubileum talán máskor nem is jogosítana fel valamelyes ünneplésre, de most, hogy a magyar lelkék boldog szabad büszkeséggel nyilatkozhatnak meg a husz-éves elnyomás után, joggal ünnepelehetnek azok, akik a magyar szellem ébrentartásának munkájában Léván részt vettek. Így ment hátrózatba a Lévai Kat. Kér. Működvelői Gárdájának tíz éves jubileumának megünneplése is.

A felvidéki és az országos magyar társadalmi életben is példát adó az a szellem, amely ebben a Gárdában él. Magához tudta vonzani a nemzeti érzés mágnésével a más vállau ifjuságot is, amelynek lelke ebben a kis társaságban új erőre gyu, mint Anteus teste, amikor földet ért. Itt a lélek találkozott és élnikezett a földdel, amelyet az elhunyt ősök porrá át változott teste terméke nyitott és avatott szent magyar földde. A Kat. Kér. Működvelői Gárdájának és a Kat. Kér. érdemes Vezetőségének negyédeme az, hogy a lévai magyar ifjuságot a katolikus gondolat keretébe felekezett különbség nélkül össze tudta fogni a magyar élet szolgálatára és ezzel a működéssel nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Léva színe megmaradt a régi piros—fehér—zöldnek és nem homályosodott el, mint azt a hatalom szerette volna.

Köszönet és tisztelet ennek a lévai keresztény magyar ifjuságnak, amelynek tulajnyomó része az iparos és munkás körökből került ki.

Az ünnepélyről egyébként az alábbi tudósításban számolunk be:

A Lévai Kath. Kér. működvelői gárdája február 2-án tartotta kulturmunkásságának 10 éves jubileumát. Reggel testületileg felmentek a temetőbe, nemzeti szalaggal díszített babér koszorút helyeztek el elhunyt tagtestvéreik: Kozma Vilma, Bakos Aranka, Mertinec Annus és Bakos Manci sírjaira. Az ünnepélyes hálaadó istentisztelet után diszközgyűlés volt, melyen a Kath. Kér. vezetősége, a hatóságok részéről Majláth László főszolgabíró, Erdy Lajos dr. rendőrfelügyelő és a testületek kiüldöbtein kívüli megjelenetek a gárda régi kulturbarátai.

Éder Kálmán elnök megnyitója után Reindl Károly, a gárda igazgatója köszönte meg a megjelenteknek a diszközgyűlésen való részvételt, majd keresetlen szavak kíséretében átadja Éder Kálmán gárda elnök archéptát a Kér. Vezetőségének. Taby Lajos gárda rendező mondta el a gárda 10 éves működésé-

nek célját és munkáját, majd Györgyi Jenő a gárda titkára felolvassa a gárda 10 éves történetét. A SMKKE részéről Koperniczky Kornél méltítja az egyesület magyar munkáját, Bándy Endre ág. ev. főesperes a Nőegylet részéről köszöni meg a 10 éves kerestzül folytatott jótékonyági cselekedeteket, a ref. ifj. és leánykör részéről Szabó István ref. s. lelkes mondott köszönetet, hogy a gárdában oly szép együttműködéssel dolgozik a magyar ifjuság valláskülönbség nélkül, a Női Mária Kongr. részéről Géczy Jolán, a Ferli Mária Kongr. nevében Wessely János, az Ipart stület részéről Tóth Antal és a cserkészklub részéről Kisik József köszöntötte a jubiláló gárdát, majd az elnök záró szavai után a diszközgyűlést véget ért.

Ezután társasbéd volt, amelyen pohárköszöntőket mondatk Mischák István szentazéki tanácsos, Dodek János t. b. elnök, igazgató, Taby Lajos, Koperniczky Kornél, Éder Kálmán, Reindl Károly és Bakos Lajosné.

Február 4-én nagy siker legyöben adta elő a gárda „A királyné rózsája” c. daltájkot Farkas Imrétől. Az előadás előtt Reindl Károly aktuális bevezetőt mondott. Címzerepben a királyné szerepét Ghymessy Bözsi alakította a megszokott rutinjával és fenéséges fellépéssel, minden jelenete egy-egy külön élmény volt, a Sonni szerepét Taby Sári alakította, aki szép énekezzésmoival és játékaival nagy sikert aratott. Málto partnere volt Kovács Lajos, aki játékaival és énekeivel partnerözével együtt felülmelkedett az átlagos működvelői színvonalon. A stábret és táncoskomikus szerepét az ismert Valasek Manci és Nagy Laci adták, akiknek minden jelenetét frenetikus tpa fogadta és méltó éltismeret arattak szép játékuért és táncáikért. A Kőr eme kedves működvelői ma is szép sikeit értek el. Kiemelkedett Györgyi Jenő stitios és bensőséges elakítása, Bottlik József, ki egy császárbiztos szerepét nagy eredetiséggel vitt színre. A nagyszerű együtttesben Koritár Mariska, Csenger Bözsike, Kurcsinka Vili, Reindl Zsuzsi, Hingyi Ij, Bogrnár Kátó, Dohány Ernő, Fedorics Béla, Hsmran Pista, Vársdi Sándor, Fochi Ferenc, Lukács Lajos, Ránós László, Éder Kálmán, Lóderer Lajos, Reindl Károly és a gyermekkórásban Katona Júdi, Wesseli Mariska, Guthy Bözsi, Rovács Csöpi, Serözö Tibor, Vda, Runna és Lőrinc, kik mindnyájan részesei voltak a nagy sikernek, amely zajos elismerésekben nyilvánult meg.

A zenét Schindler Rezső által dirigált zenekar szolgáltatta Farkas Imre meleg lírájának és lelki szívének meleg érzékeltetésével. A rendező nehéz feladatát Taby Lajos látta el ismert hozzáértésével, míg a táncok szépsége Budavary Aisdárné szakavatottságát dicséri. A drab sikerét nagyban előmozdította a festői ruhák, valamint az új diszletek.

A lévai magyar királyi állami fiu és leánypolgári iskola jelentősége

Léva városának fejlődése szempontjából részint új intézményeket kell teremnie, részint a meglévőket kell fenntartani, sőt fejleszteni. Az egyik ilyen intézménye Léva városának a magyar királyi állami polgári fiu- és leánypolgári. Az iskola nemzetmentő tevékenységet fejtett ki az elnyomás éveiben. Nehéz szerepe volt, hisz szlovák intézelmek volt azok. Százszorosán elitlenedők tehát azok a magyar iskolák, akik önként szerveztek, vagy szervezni akartak, ma-

guk mellé szlovák osztályokat. Lévának nem voly magyar középiskolája. A lévai magyar fiuk csak ide menekülhettek. Innen kikerülve azután tovább folytathatták tanulmányaikat, anyanyelvükön igaz, hogy csak más városban, a kereskedelmiben, képzőben, vagy különbözői veszaga után a gimnáziumba. Sőt a szegénysorsu leánytanulók is, kik a rom. kat. leánypolgári tandíját megfizetni nem tudták, csakis itt folytathatták tanulmányukat.

Felszabadulásunk után a polgári iskola jelentősége a magyar gimnázium megnyitása ellenére sem csökkent, sőt emelkedett. Magyarországon mindenkitől megkövetelik a polgári iskolai végzettséget. Most jelenkezett vizsgára egy magántanuló. Fűtő akar lenni a vasutnál, de ehhez szükséges a polgári iskola végbizonyítványa. Öreg fejtel tanult, fizetett a magánórakért, vizsgadíjért. A

következtek. Végül az elnök zárószavai után a Himnusz eléneklése után ért véget a diszközgyűlés. Utána az anyarszagból jött kedves vendégek tiszteletre társasbéd volt, akiknek lelkei friss élményekkel teltek meg a felszabadult Léva városában.

magyar szülők tehát, ha szívükben fekszik gyermekeik jövője, törődjenek velük, Nécska a kénszer hajtsa a gyermekeket az iskolába.

A közeljövőben állami leányliceum nyílik meg városunkban. Az állami polgári leányiskola tanterve szervesen előkészíti a leányliceumhoz. A lévai magyar királyi állami polgáriban ugyanis a kultuszminisztérium utasításainak megfelelően külön leányosztályok működnek. A cseh iskolarendszer áldatlan koedukációs rendszere már a múlté. A leányosztályok teljesen elkülönítve a fiúktól az intézet földszintjén vannak elhelyezve.

Gazdaságilag is nagy előnyt jelent a magyar királyi állami polgári Léva városára. A vidéki tanulók egy része Léván van kosztban, mindegyike lévai kereskedőnél vásárol. A tantereket teljesen az állam fizeti. 20 alkalmazott családjával nagy fogyasztóteveget is jelent, azonkívül elhelyezkedni való lehetőséget a tovább tanuló lévai ifjúság számára. Az iskola fejlődése a magyar szülőknél mulik. Pártó játékok!

FÉJA TIBOR.

Látogatás

a homokbányában

Meglátogattuk a hét során a tematő mellett elterülő városi homokbányát. Már régen azt mondták, hogy a bánya kimerült, nincs benne homok, így az üzemmel alig törődtek.

Ma mindennek jobban bele kell nézni és meg kell találni azokat a lehetőségeket, amelyek munkakialkalmat szolgáltatnak a szegény embereknek, a város munkanélküleinek.

Igy esett a tekintet az eddig elhanyagolt homokbányára is, ahol ma már sok szegény ember találja meg életének megsegítését.

A februári nap már szinte tavassziasan árasztja fényét a homokbányában dolgozó 178 emberre.

A 16 éves ifjú vidám hangulata, tréfás hangja megfeszíti itt: a 60—65 éves kora férfiu munkakedvét és akaratát is. A csákány, lapát és talicska egyhügu forgásának

ütemét egy kis trófiával vigabbá üdítik az emberek.

A magyar munkások beszédébe szlovák hangok keverednek. Lám, hát itt szlovák munkások is dolgoznak. A Magyar a magyarért akció és a magyar hivatalos körök nem tekintenek nemzetiségre tehát, amikor arról van szó, hogy a téli inszégben a munkanélküliségen amennyire lehet az anyagi adottságok középtete, enyhítsenek.

Eszünkbe jut a pozsonyi rádió hangja, amely azt akarja világgá kürtölni, hogy a felszabadult Felvidéken tilos lett még a szlovák beszéd is. Vajjon ki hioné el azt a bárgyú beállítást manapság? A magyar és szlovák munkások minden idegenkedés és irigység nélkül dolgoznak egymás mellett.

A lévai homokbányában, valamint a köbányában, ugynevezett szociális munka folyik. Ez a mondat azt jelenti, hogy ezt a munkát azért indították és azért végeztetik, hogy a szegény emberek némi keresethez jussanak a téli inszégben, emiatt a műhelyek és a buzatáblák még nem igénylik dolgozó kezeiket. Azt mondjuk, hogy irigység nélkül, mert itt a munkások turnusokban váltakozva kapnak munkát és aszerint, hogy kinek milyen nagy a családja. Mennél több a gyermeke valakinek, annál gyakrabban kerül rá a munka sora.

Nagy a sürgés-forgás a homokbánya telepén, hatalmas kupacokban áll a kitermelt homok, háromféle minőségbe osztva. A finomabb a házépítéshez, a durvább az utépítéshez.

A bányatelep talajának egyrészt egyengetik, a gödröket betöltik, máshelyen pedig emelkedéseket bontanak le. Ide — amint mondják — faiskola kerül. Szóval, az elhanyagolt homokbánya helyén friss gazdasági kultúra kialakítása folyik.

Szinte feltűnő, hogy az itt dolgozók nagyrésze jobb bűtözött ember. Az ipari munkások is, akik a műhelyekből kikerültek, itt jutnak munkához.

Délután négy óra van, a munka véget éri, hetente 42 órát dolgoznak. A munkavezetők olvassák a névsort és megállapítják, hogy mánsap kin van a munka sora. Az eddig elhanyagolt homokbánya telepén azaz meg száz ember jut munkához.

ban megszabott keretek között az üzem, vagy az üzlet felszámolása céljából az illetékes miniszter által megállapított, de három hónapot meg nem haladó időn át folytathassa. Ezt a határidőt 1939. évi július hó 1-től kell számítani.

Ha a korábbi jogositott foglalkozása gyakorlására új jogositványt kap, a foglalkozás gyakorlásának folytonosságát nem szakítja meg az a körülmény, hogy a korábbi jogositvány hatályát veszítette.

Lévai ipartársulat elnöksége.

KULONFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR.

Február 19. A Lévai Iparos Kör farsangzáró műsoros táncestélye.

Február 21. A Protestáns Leánykör műsoros teája Denkél.

— A SZENTATYA ÖSZENTSEGE HALÁLAZI a Ksth. Kö: és a Kongregáció rendezési bizonytalan időre elmaradnak.

— TÁRSAS VACSORA BÁRÓ MAJTHÉNYI LÁSZLÓ TISZTELETÉRE. Báró Majthényi Lászlónak felelősi tagga történt kinevezése alkalmából barátai és tisztelői február 19-én, vasárnap déli félég órákor a Városi vigadó éttermében társasbédet rendeznek, amelyre báró Majthényi László barátait, tisztelőit, az egyesült magyar párt tagjait és az egyesületeket tisztelettel meghívja a Rendezőség. Az ebédre való jelentkezés végső határidője f. hó 16. A jelentkezések a magyar párt irodájába kérelmek.

— A HONS: IRODA ATHELYEZÉSE. A lévai HONSZ csoport vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy irodáját a kaszárnyai épületben levő volt hadkiegészítőbe helyezte át.

— A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR f. hó 19-én d. u. 2 órákor tartja évi rendez. közgyűlést, melyre a kör tagjait ezuton hívja meg a vezetőség.

— A LÉVAI DALÁRDÁNAK a felszabadulás utáni első első nagy hangversenye, mely Önéletessége vitéz Dr. Booczos Miklós m. kir. belügyminiszteri államtitkár védnöksége alatt és közönségünk által jól ismert Hamory Imre, a m. kir. Operaház művészeinek közreműködésével imponans érdeklődéssel kísérve folyó hó 18-án lett volna megtartva, az országos gyász miatt egy későbbi időpontban lesz megrendezve, amit lepuak hasábjain majd annak idején közölni fogunk.

— LEVENTE ZENE-ÉS ÉNEKAR ALAKULÁSA LÉVÁN. Értésütősként szient Léva város közönsége részéről az az óhajítás nyilvánult meg, hogy a levanték körében ének-és zenekar szerveztessék, mert annak idején a Léván szereplő kecskeméti levanték zenekarának nagy sikere volt. Nem ütözkik nagy anyagi áldozatokba ezen zenekar megszervezése, mert ismerve Léva város és egyesületeinek áldozatkészségét, a magyar ifjúság ügyét most is szolgálni fogják. Sokkal kevesebb fáradsággal és anyagi erőfeszítéssel készül a levante énekar, melynek szervezési munkálatai már folynak és az ifjúság nagy örömmel áll be a magyar dal és a magyar ének térdhódításának szolgálatába.

— MEGINDULT A SZLOVÁKIA FÁBEHOZATAL. A Magyar Közgazdaság jelenti: Megindult a közlemlt nepokban a szlovákiai fahémozatal. Valóztatlanul a Dredoma közvetítésével jön be az áru Magyarországra. A szállítók ugyanazok a cégek, mint eddig voltak. A szállításokat egyelőre még mindig a régi magyar-csehszlovák megállapodás keretében bonyolítják le. Új megállapodás kötésére előreláthatóan csak a jövő hónap folyamán kerül sor. Ugy tudjuk, hogy még kevés kötés történt szlovákiai szállítanu fahoz, de a közeljövő hsteekben a szállítók megvárakodnak Túzfát és múltat egyaránt szállításnak a Dredoma utján a szlovákiai bérésedők.

AZ IPARIGAZOLVÁNYOK REVÍZIÓJA

A m. kir. minisztérium 1.100/1939. M. E. számú rendelete szerint a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeken ipart, kereskedést üzők iparjogositványai, vagyis minden más elnevezésű ipari és kereskedési jogositványait, vándoripar vagy házaló kereskedés gyakorlására jogosító engedélyei,

tekintet nélkül keltükre 1939. évi július hó 1-én hatályukat veszítik.

Aki tehát a Felvidéken 1939. évi július hó 1. időpont után ipart, kereskedést, vándoripart, vagy házaló kereskedést kíván üzni, erre új iparjogositványt, illetőleg vándoripar, vagy házalókereskedés gyakorlására jogosító új engedélyt köteles szerezni.

Az iparjogositvány, illetőleg a vándoripar vagy házaló kereskedés gyakorlására jogosító engedély kiállítását az illetékes miniszterhez címzett és az

1939. évi február hó 15.-től 1939. évi március hó 15.-ig terjedő időben

a lévai szolgabírói hivatalnál, mint első fokú iparhatóságánál benyújtott folyamodványban kell kérni.

A folyamodvány mintája, — amely rendeltetileg van szigoruan előírva — a lévai járási ipartársulatnál szereshető be, ahol mindenki pontos utbaigazítást is nyer.

A folyamodványhoz mellékelni kell:

1. az eredeti jogositványt, amelynek alapján a folyamodó ipart, vagy kereskedést, vándoripart, vagy házaló kereskedést üzött.

2. a kérelmező és az esetleges üzletvezető születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevélét), az említett egyének szüleinek anyakönyvi kivonatát (keresztlevélét), vagy házassági anyakönyvi kivonatát (házasságlevélét), végül ezek esetleges házastársának születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevélét).

Felhivatnak tehát a

Léva város és Léva járás területén levő összes iparosok és kereskedők,

hogy a folyamodványhoz szükséges mellékleteket nyomban szerezzék be és mihelyst azok meg vannak, azokat rögtön a kérvény kitöltése végett a lévai

járás ipartársulat irodájába személyesen hozzák be.

A benyújtandó folyamodványok illetékmentesek. A folyamodványokhoz mellékelni okiratok, amíg azokat más célra nem használják, szintén illetékmentesek. Az új iparigazolványok, vándoripar, vagy házaló kereskedés gyakorlására jogosító új engedélyek díj és illetékmentesen lesznek kiállítva.

A beterveztett folyamodványokat az első fokú iparhatóság székhelyén megalakítandó véleményező bizottság vizsgálja meg és azokat vélemény nyilvánítás kapcsán az illetékes minisztériumhoz felterjeszti. Az illetékes miniszter felelősség kizárásával dönt afellett, hogy a kért iparjogositványt kiszabad-e adni, vagy sem. Ha az illetékes miniszter döntése nemleges, a miniszter a felvidéki ügyek tárcánélküli miniszterének meghallgatása után közgazdasági szempontból indokolt esetben engedélyt adhat arra, hogy az érdekelt a foglalkozását eredeti jogositványa alapján az ab-

M. kir. rendőrség lévai kapitánysága.

Léva város előjárósága.

560/1939. szám.

443 - 1939. ikt. szám.

Tárgy: Rendőrhatalom engedélyhez kötött jogosítványok felülvizsgálata.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 1939. évi január hó 20-án kelt 860/1939. M. E. sz. rendeletével elrendelte a visszacsatolt fevidéki területeken a rendőrhatalom engedélyhez kötött jogosítványok felülvizsgálását.

A felülvizsgálat a következő jogosítványokra, illetve engedélyekre terjed ki.

- 1) A mozgólényképezéskor,
- 2) a mutatványokra és mulatókra,
- 3) a nyilvános tánc- és mozdulatművészettanításra,
- 4) a táncok tartására,
- 5) a nyilvános tornatanításra,
- 6) a nyilvános vívásoktatásra,
- 7) a magánhatoló irodákra,
- 8) a gépjárművezetőképző magántanfolyamok tartására,
- 9) az idegenvezetésre,
- 10) a háztartási alkalmazottak külföldre szerződésének közvetítésére,
- 11) a sajtótermékeknek hűvelés útján vagy utcán terjesztésére,
- 12) a hivatások zenélésére,
- 13) a mozgólényképezési felügyelésre és gépkezelésre,
- 14) a lőfegyverek, lőszerkepek és robbantóanyagok tartására, árusítására és vásárlására,
- 15) a robbantószerkepek készítésére és az azokkal való kereskedelemre, valamint a lőfegyverekkel, lőszerkepekkel való kereskedelemre és ezek közvetítésére,
- 16) a robbantóanyagok gyártására, raktározására, forgalombahozatalára és szállítására,
- 17) a prostitúción.

E jogosítványok birtokosai — akik jogukat cenzural is gyakorolni kívánják, kötelesek 1939. évi február hó 28. napjáig a jogosítvány gyakorlásához a magyar jogszabályok értelmében szükséges engedélyt kellően felszerelt kérvényben kérni. E határidő meghosszabbításának kivételében nincs helye.

Lévai állandó lakosok kérvényeiket a m. kir. rendőrség lévai kapitányságánál — a járás területén lakók a lévai járás főszolgabírájánál kötelesek előterjeszteni.

A kérvényhez mellékelni kell:

- 1) Oly okmányt vagy tanusítványt, mely a folyamodónak nemzethűség szempontjából való kifogástalan magatartását és megbízhatóságát hitelt érdemlően igazolja,
- 2) a cseh-szlovák és esetleg más hatóságtól kapott azt az engedélyt, melynek alapján jogosítványát a visszacsatolás előtti időben gyakorolta és jelenleg is gyakorolja.
- 3) magyar állampolgárságát — vagy községi illetőségét igazoló bizonyítványt,
- 4) fegyvertartási engedély iránti kérelmekhez ezenkívül testi és szellemi épségét igazoló hatósági orvosi bizonyítványt.

Aki kérvényét a megszabott határidő alatt bármilyen okból nem terjeszti elő — a jogosítványát a határidőn túl nem gyakorolhatja és azt megszüntnek kell tekinteni.

Minden egyéb felvilágosítást a m. kir. rendőrség lévai kapitánysága — illetve a lévai járás főszolgabírói hivatala nyújt.

Léva, 1939. február hó 8-án.

A kapitányság vezetője:

vitéz Berthóty Dezső s. k.
m. kir. rendőrkapitány.

Hirdetmény.

A lévai járási főszolgabírói hivatalnak 554—1939. számú rendelete folytán valamennyi közegészségügyi ellenőrzés alá tartozó üzletben és üzemben (ugymint fűszerüzletben, hentes és mészáros üzletben, vendéglő és italmérő üzletben, tejet és termékeket árusító üzletben és azokat feldolgozó üzemben, szikviz üzemben, péküzlet és sütődében, cukrász üzletben, borbély és fodrász üzletben, vágóhídon stb.) „ellenőrzési iverk“ fektetendők fel.

Ezen „ellenőrzési iverk“ Léva Nyitrai és Társa papírkereskedésében szerezhetők be.

Ennek alapján felhívjuk az érdekelteket, hogy a fenti rendelkezésnek haladéktalanul tegyenek eleget, amennyiben a legközelebb megtartandó közegészségügyi ellenőrzés alkalmával elvárásban észlelt mulasztások kihágási büntető eljárást fognak maguk után vonni.

Léva, 1939. február hó 9.-én.

KORALEWSZKY s. k. KLAIN ÖDÖN s. k.
főjegyző. városbíró.

693—1939. szám.

Hirdetmény.

Léva város közrendészeti szabályrendeletének 11. §-a értelmében közhírre teszem, hogy minden háztulajdonos köteles a gyalogjárdák felé dülő saját kerítését legkésőbb március hó 15.-ig kijavíttatni, miután a jelenlegi állapot a járdákon való közlekedést részben hátráltatja, részben teljesen megakadályozza.

Ugyancsak elrendelem, hogy az építési szabályrendelet 92. §-a szerint, mindazok a házak, melyeknek az utcára néző tetőszélén esővíz levezető csatorna nincsen, a fenti határidőn belül bádoggal eresz csatornával látandók el.

Aki kötelezettségének a fenti határidőn belül nem tesz eleget, kihágást követ el és annak értelmében büntetettetik.

Léva, 1939. február hó 3.-án.

KLAIN ÖDÖN, városbíró.

Építőtelek a város közepén cca 500 □-öl jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

Lakások modern 3 és 4 szobásak, teljes komforttal kiadók. Horthy Miklós ut 11. alatt. 175

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre körünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Különbejárato kétgyás butorozott szoba azonnal kiadó Koháry u. 12.

Szóllőskertemet bérbe adom oly ki egyedül művelné meg. Schwitzer Gyula, Telefon 53. 218

Lakás kasznárságban március elsejétől kiadó. Al: szoba, konyha és előszobából Érdeklődni Fülöp-nél Járásbírószágon. 196

Fűszerkereskedő segéd, esetleg üzletvezető kaucióval felvétetik Moravcsik cégnél, Léva. 199

Tanuló felvétetik Kiss Testvérek műbutorozatosoknál. 200

Eladó két szobás ház jömeneteli fűszerüzlettel, berendezéssel és az összes mellékkeliségekkel. (Keresztény cég.) Érdeklődni Dr. Korpás ügyvédnél. 202

Tehéntrágya eladó Kósa Jánosnál, Mező u. 8. 209

Különbejárato butorozott szoba 15.-től kiadó. Ferenc József u. 2. sz. 210

Kiadó modern lakások új házban, 3, 2 és egy szobásak. Cím a kiadóban. 211

Uj házban 2 szobás lakás fürdőszobával kiadó. Belcsák sor 8. 213

Jóházból való fiu asztalostanulónak felvétetik. Gráner Gyula asztalos, érc és fakoporsó raktár.

Borsók, kert magvak jófajta kaphatók Fischer Géznál, Bethlen utca. 215

Három szobás modern, magányos ház kiadó. Cím a kiadóban. 216

Előkelő intézmény taggyűjtőket keres.

Megadott címek látogatása ajánló levelek támogatásával komoly és szorgalmas, keresztény egyéneknek biztos keresetet jelent. Már az első nap pénzhez juthat, megfelelő esetén fix fizetés és véglegesítéskor kiutazási megbízás napidíj mellett. Ajánlatok „Nem alkalmi munka” jellegre HAASENSTEIN ES VOGLER R. T. hirdetőirodába, Budapest, V. Dorottya-u. 8.

lakás, iroda
üzlet, műhely

ragyogjon

TUNGSRAM KRYPTON
fényében!

KIVONAT

1. §.

Az esztergomi m. kir. pénzügyigazgatóság illetékessége alá tartozik a lévai m. kir. pénzügyi szakasz. A pénzügyi szakasz kerületéhez tartozik a lévai járás következő községei: Alsópél, Felsőpél, Baracska, Alsó-szecsce, Felsőszecsce, Nagydó, Fakóvezekény, Cseke, Fajkúrt, Hontfűzesgyarmat, Felső-Fegyvernek, Alsó-Fegyvernek, Hont-Varsány, Csank, Kiskér, Léva, Nagykálna, Kiskálna, Garamlók, Tergénye, Nagy-Peszék, Kis-Peszék, Ujbars, Marosfalva, Kiskoszmály, Vámosladány, Kisóvár, Alsó-Győröd, Felső-Győröd, Gyékényes, Ény.

33. §.

Aki a visszacsatolt felvidéki területen cukornak nagybani vagy közvetlen fogyasztás céljait szolgáló árusításával foglalkozik, 1939. január 23-ig köteles cukorkeszletét 2 példányban írásban az illetékes pénzügyi szakasznak bejelenteni. A nyitott csomagolásból származó cukrot nem kell zárjeggyel ellátni.

35. §.

Aki a fenti községekben a Csehszlovák törvények szerint cukor szabadraktár tartására voltak jogosultak, kötelesek a lévai m. kir. pénzügyi szakasznál 1939. jan. 23-ig bejelenteni, hogy ezen üzletüket folytatni kívánják-e.

37. §.

Azok a kereskedők, akik a fenti községekben cukorárú árusításával foglalkoznak, valamint azok az iparosok (cukrászok) akik cukrot használnak fel, kötelesek ezen tevékenységüket a lévai m. kir. pénzügyi szakasznál 1939. jan. 23-ig bejelenteni.

39. §.

A fenti községekben levő ásványolaj kereskedők kötelesek azokat az ásványolajszeszekeverékeket, melyek nem 80 % benzint és nem 20 % szesz arányban vannak keverve a mennyiség feltüntetésével írásban 2 példányban a lévai m. kir. pénzügyi szakasznak bejelenteni.

Ezek a készletek csak 1939. márc. hó 31-ig hozhatók forgalomba.

42. §.

A fenti községekben gyufaárúsításával foglalkozók, amennyiben ezek tevékenységüket tovább is folytatni kívánják kötelesek ezen szándékukat 1939. jan. hó 23-ig a lévai m. kir. pénzügyi szakaszon írásban bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentő nevét, lakhelyét, üzletének nemét és helyének pontos megjelölését.

43. §.

Azokat a felvidéki területen tároló gyufamennyiségeket, amelyeknek a csomagolása nem felel meg az érvényben levő csomagolási szabályoknak, 1939. évi febr. hó 28. napja után forgalomba hozni nem szabad.

Kivonat hitelétül :

P. H.

44. §.

Aki a fenti községekben gyújtószerszám (öngyújtó) gyártásával, üzletszerű javításával, illetve forgalombahozatásával foglalkozik és ezen tevékenységét a jövőben is folytatni kívánja, köteles ezen szándékát 1939. jan. 23-ig az esztergomi m. kir. pénzügyigazgatóságnál (ideiglenesen Párkányban székel) bejelenteni és egyidejűleg erre a megkívánt engedély kiadását kérni. A kérvényre vonatkozó felvilágosítás a lévai m. kir. pénzügyi szakaszon nyerhető.

45. §.

Akik a fenti községekben magyar adójellel el nem látott gyújtószerszámot tartanak birtokukban, a gyújtószerszám (öngyújtó) anyagára és fajtájára való tekintet nélkül kötelesek azt 1939. jan. 28-ig a lévai m. kir. pénzügyi szakasznál elismervény ellenében beszo­l­gá­lat­ni.

Az érvényes Csehszlovák adójellel ellátott gyújtószerszámok magyar adójellel való ellátása után a beszo­l­gá­lat­ónak vissza lesz adva, 1939. évi január hó 28-ik napja után csak magyar adójellel ellátott gyújtószerszámokat szabad birtokukban tartani.

46. §.

Aki a fenti községekben tüzköz árusításával foglalkozik és ezen tevékenységét a jövőben is folytatni akarja, köteles ezen szándékát az esztergomi m. kir. pénzügyigazgatóságnál bejelenteni és ahhoz engedélyt kérni. A kérelemre vonatkozó felvilágosítás a lévai m. kir. pénzügyi szakaszon nyerhető.

47. §.

Akiknek adózatlan tüzközészlete van, köteles ezt a körülményt a mennyiség feltüntetésével 1939. jan. 28-ig a lévai m. kir. pénzügyi szakasznál írásban 2 példányban bejelenteni. Magánegyének csak 10 darabot meghaladó készlet esetén kötelesek ezen bejelentést megtenni.

48. §.

A gyújtószerszám és tüzköz árusításával illetőleg gyújtószerszám előállításával és javításával foglalkozók, amennyiben az árusítást illetve javítást engedély iránti kérelmüket 1939. jan. 28-ig az esztergomi m. kir. pénzügyigazgatósághoz benyújtották, ebbeli tevékenységüket kérelmük érdemi elintézéséig tovább folytathatják.

Ez idő alatt az árukészlet pótlása a szabályszerűen kiállított megrendelőjegyre a lévai m. kir. pénzügyi szakasz által esetenként rávezetett ideiglenes igazolás alapján történik.

50. §.

Aki a tuloldalon felsorolt községekben szivarkapapír árusításával foglalkozik s ezen tevékenységét a jövőben is folytatni kívánja, köteles ezen szándékát a lévai m. kir. pénzügyi szakasznál 1939. jan. 23-ig bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a

bejelentő nevét, lakhelyét, üzletének nemét és pontos helyét.

53. §.

Aki a tuloldalon felsorolt községekben szivarkapapír vagy hüvelyt magyar adójegy nélkül birtokol, köteles ezt a körülményt a mennyiség és minőség pontos feltüntetése mellett a lévai m. kir. pénzügyi szakasznak 1939. jan. 28-ig írásban 2 példányban bejelenteni. Magánegyének csak 10 doboz szivarkahüvelyt és 50 csomag szivarkapapírt meghaladó mennyiséget tartoznak bejelenteni.

57. §.

Aki a tuloldalon felsorolt községekben 1939. jan. 1-én olyan mennyiségű margarint sajtot mesterséges ételszirt és étel olajat birtokolt, melynek sulya külön-külön 5 kg-ot meghalad, köteles 1939. jan. 28-ig 2 példányban a lévai m. kir. pénzügyi szakasznak bejelenteni.

59. §.

Mindazok az egyének és cégek, akik a tuloldali községekben nem erjesztéssel előállított ecetsavat 10 hl foknál nagyobb mennyiséget tartanak birtokukban, kötelesek készletüket írásban 2 példányban a lévai m. kir. pénzügyi szakasznak bejelenteni.

60. §.

Akik a tuloldali községekben izzólámpa és elektroncső árusításával foglalkoznak, kötelesek ezen körülményt a lévai m. kir. pénzügyi szakasznak 1939. jan. 23-ig írásban bejelenteni.

61. §.

Aki 1939. évben dohánytermeléssel kíván foglalkozni, köteles 1939. jan. 28-ig a községi előljárósága útján Dohánytermelési kérelem iv nyomtatványon termelési engedélyért folyamodni. Ezen nyomtatvány a dohánybevéltől hivatalnál szerezhető be.

Akinek 1938. dec. 31. napján dohányárúsítási engedély volt birtokában és az árusítást továbbra is folytatni kívánja, köteles 1939. jan. 28-ig az esztergomi pénzügyigazgatóság útján a m. kir. pénzügyminisztériumtól engedélyt kérni. A kérelem benyújtása után annak elintézéséig legfeljebb azonban 1939. jun. hó végéig a dohányárúsítást akadálytalanul folytathassák. A kérelemre vonatkozó felvilágosítás a lévai m. kir. pénzügyi szakaszon nyerhető.

66. §.

Étsónak, marhasónak vagontételekben való kiutalása iránt a Söelosztó bizottsághoz kell fordulni Budapest, V. Vilmos császár ut 32.

67. §.

A csehszlovák jogszabályok alapján kiadott italméresi, italárúztási engedélyek 1939. júl. hó 1-én megszűnnek. Új engedélyek iránt ezen időpontig a tuloldali községek italmérei az esztergomi m. kir. pénzügyigazgatóságnál folyamodhatnak. A kérelemre vonatkozó felvilágosítás a lévai m. kir. pénzügyi szakaszon nyerhető.

Olvashatatlan aláírás s. k.

Istvánkirály szálloda

Budapest, VI. Podmaniczky u. 8.
A nyugati pályaudvar közelében.
Felvidékieknek 20 % engedmény!

Pétisó, mézsalétrom, kálisó,
szuperfoszfát, kénsavas am-
móniák, stb.

műtrágyák

legelőnyösebben
beszerezhető

KEVE LÁSZLÓ

okl. gazda, Borsod-Abaúj-Zemplén
megyei főbizományos-
sánál. Léva. Horthy Miklós ut 11. sz.
TELEFON: 88.

SZENT LUKÁCS GYÓGYFÜRDŐ

Kénes meszes források (64°C) nyitott természetes iszaptó, fürdés télen-nyáron szabadban,
gyógyfürdővel egyb. kötött gyógyszálló, téli-nyári rheuma gyógyhely — B U D A P E S T.

**SZUPERFOSZFÁT,
KÁLISÓ, KÉNSAVAS
AMMÓNIAK**

és egyéb műtrá-
gyafélék előnyösen
beszerezhető

Berczeller

Jenő, Budapest,
V., Nádor u. 12.

**Turul-Magyar Országos
Biztosító R. T.**

KERES létesítendő körzeti fő-
ügynöksége részére, a biztosí-
tási szakmában már eredménye-
sen működött

keresztény urat.

IRÁSBELI ajánlatokat eddigi mű-
ködés és fizetési igények fel-
tüntetésével az intézet
igazgatóságához Budapest, VI.
Deák-tér 6. szám alá kérjük.

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Febr. 12-én, vasárnap 2,4,6 és 8.15 órákor

Stan Laurel és Oliver Hardy
új slágervígjátéka:

**UJJÉ A HEGYEKBE
NAGYSZERŰ**

További szereplők: Della Lind, Walter
King, Eric Blore. - Új téma, új stílus,
merész fordulatok gazdag produkciója
ez a film, melyben a világ két legnép-
szerűbb filmkomikusa a legpompásabb,
legötletesebb játékot produkálják. — A
legújabb filmhíradó!!!

Február 15-én, szerdán 6 és 8.15 órákor
Febr. 16-án, csütörtökön 6 és 8.15 órákor

A legbravúrosabb kalandorfilm, lélegzet-
elállító bámulatos küzdelmek, a bajtársi
önfeláldozás mintaképe.

VESZÉLYES ZÓNA

Főszerepben: Dolores Del Rio Dick
Ronny.

Febr. 17-én, pénteken 6 és 8.15 órákor
Febr. 19-én, vasárnap 6 és 8.15 órákor

Minden idők, rendkívüli finomsággal
megrendezett, kivételes nagyjelme.

SÁRGA CSIKÓ

Főszerepben a magyar színigárda legki-
válóbbjai.

Magyar ember
magyar gyártmányu
rádiókészüléket vásároljon!

**RÁDIÓ CENTRAL
KERN TESTVÉREK**

legrégibb műszaki és rádió szak-
üzletében Léván. Alapított 1881.

Munka- és nép **gázárcok**
egyedárusító lerakata!

(Építkezés tartamára ideiglenes
üzlethelyiség Széchenyi u. elején.)

Bernáth és Fenyvesi

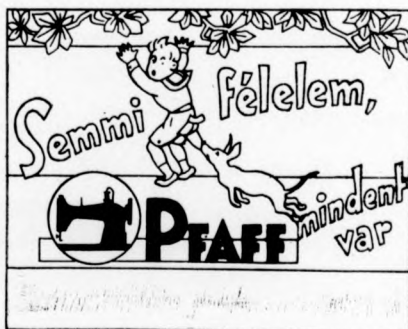
Alapítva 1919. **Léva** Telefon 26. sz.
Báti ut 9 11.

Shell Kőolaj rt. Budapest gyári lerakata.

Benzin, olaj,

műtrágyák,

erőtakarmányok,
növényvédelmi szerek,
vetőmagtisztító telep.

VADÁSZFEGYVEREK,
VADÁSZATI
ÉS HALÁSZATI CIKKEK!!
KERÉKPÁROK,
GRAMOFONOK ÉS
LEMEZEK LEGUJABB
FELVÉTELEK!
LŐPOR- ÉS
ROBBANÓSZER ÁRUDA!!

Baroska J. Léva, Horthy Miklós-ut 43. sz.
Telefon szám: 130.

ORIENT
HANGOS MOZI

MA vasárnap 2-4-6 és 1/9 órákos
(2 órákos filléres helyárak)

LILA AKÁC

Szép Ernő regényének filmváltozata.
Főszereplők: ÁGAY IRÉN, KABOS
GYULA, GÓZON, BILLER I., RÁTKAY

Febr. hó 13-án és 14-én, hétfőn és kedden 6 és 8.15 órákor (6 órákos filléres helyárak)

FRAKKOS SÁTÁN

Edgar Wallace regénye nyomán. Páratlanul
igalmas, elegáns miljöben lejáró és mű-
vészi eszközökkel felépített bűnügyi nagyjelme.

Szereplők: **AKIM TAMIROFF — ANNA
MAY WONG — G. PATRICK.**

Február 17-18-19-én pénteken és szombaton 6 és 8.15 órákor, vasárnap 2-4-6 és 8.15-ór

CLARK GALE — MYRNA LOY — SPENCER
TRACY — LIONEL BARRYMORE diadalmas
nagy amerikai repülő filme:

UJ BÁLVÁNYOK

TEST PILOT